

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโส
อำเภอภูผามาศ จังหวัดยโสธร

WWW.NASO.GO.TH

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส
เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่สมควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสกำหนด อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

เพื่อให้การปฏิบัติงาน การกำกับดูแล หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส จึงได้จัดทำแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสขึ้น ตามมติในการประชุมของคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทาง พื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ความเสี่ยง อันจะทำให้ เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สามารถบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีมันตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

คำนำ

ในการบริหารงานของทุกองค์กรย่อมอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดเดามาก่อนและอาจทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ขององค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อลดและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการบริหารองค์กรในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหาร จัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้ กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด ซึ่งตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการ ผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผล กระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ และการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร	
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการ	๒
หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	๒
กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
วัตถุประสงค์	๖
ประโยชน์	๖
บทที่ ๒ แนวคิด กรอบกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
การบริหารจัดการความเสี่ยง	๘
นियามการบริหารจัดการความเสี่ยง	๙
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO	๑๑
บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง อบต.นาโเส	
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO	๒๐
การวิเคราะห์องค์กร	๒๒
การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๘
การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)	๒๙
การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	๓๑
การตอบสนองความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)	๓๕
กิจกรรมควบคุม (Control Activities)	๓๖
สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)	๓๖
การติดตามประเมินผล (Monitoring)	๓๗
บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง	
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง อบต.นาโเส	๓๙
- แบบ บส.๑ กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ	
- แบบ บส.๒ การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง	
- แบบ บส.๓ รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	
- แบบ บส.๔ รายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง	
- แบบ บส.๕ รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง	
ภาคผนวก	
คำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	
-คำสั่งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนบริหารความเสี่ยง	

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

โดยที่สมควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสกำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

เพื่อให้การปฏิบัติงาน การกำกับดูแล หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสจึงได้จัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการ บริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมี ประสิทธิภาพ (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศ)

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีมันตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสกำหนด อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

แนวคิดพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการสภาวะการณ์ในปัจจุบันขององค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี สารสนเทศ หรือปัจจัยภายใน เช่น การกำหนด แผนยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการ โครงสร้างองค์การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ประกอบกับคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหาร ความเสี่ยงองค์กร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส พร้อมทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเชื่อมั่นว่า การบริหารความเสี่ยงองค์กร เป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในขณะเดียวกันก็ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งในด้านผลการ ปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชนต่อองค์กร ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบจัดการ และควบคุมที่ดีนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไปในอนาคต

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส จัดทำขึ้นเพื่อให้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและ ปฏิบัติงาน ในสภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องให้สามารถปฏิบัติงานใน “งานบริการหลักที่มีความสำคัญ” ได้อย่าง ต่อเนื่องเป็น ระบบและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสใน สภาวะวิกฤติ
๒. เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะ วิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
๓. เพื่อลดผลกระทบจากการชะงักในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการประชาชนขององค์การ บริหารส่วนตำบลนาโเส
๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

๕. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส มีความเชื่อมั่นในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและส่งผลกระทบ จนทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ต้องหยุดชะงัก

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนําระบบการบริหาร ความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความของความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนหรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยง ได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความ มั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ กระบวนการบริหาร ความเสี่ยงองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบไปด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและรายงาน

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาโสได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโส มีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

๒.๑ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาโส ได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ด้านปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

๒.๑.๒ ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

๒.๑.๓ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลาง สำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บ สถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

๒.๑.๔ ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่ สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิด จากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๒.๒ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนัก ถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒.๓ ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากลเพื่อให้ เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมี ประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวอย่างรวมถึงการมุ่งเน้น ให้ บรรลุมั่งขวัญ ประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการ ปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๔ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหาร ความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลและสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสารการบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึงตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ ผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและความรับผิดชอบ

๑. คณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลและสนับสนุนการนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงนี้ ไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ผ่านทางคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

๒. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นผู้กำกับดูแลการนำนโยบายนโยบายและกรอบการบริหาร ความเสี่ยงไปปฏิบัติภายในองค์กร ติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของ การจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงทราบเป็นระยะ

๓. ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติและติดตามการ นำไปใช้อย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

๔. บุคลากรทุกคนต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยง

๕. ในกรณีที่ผู้บริหารพบว่านโยบายการบริหารความเสี่ยงไม่เหมาะสมกับสภาพการ ดำเนินงาน ต้องนำเสนอผ่านคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขออนุมัติในการปรับปรุงนโยบาย การบริหารจัดการความเสี่ยง

๖. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงจะทบทวนนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ทุกปีและนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้มั่นใจว่านโยบายดังกล่าวยังเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการ ดำเนินการขององค์กร

ทั้งนี้นโยบายนี้มีผลบังคับใช้กับกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคน นับแต่นี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีมันตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโสี

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จะช่วยให้ การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการ สูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กร ล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่ กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าใน การจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เพิ่มเติม (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒ ที่มีวัตถุประสงค์หลักให้ส่วนราชการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุข และผลสัมฤทธิ์ต่อ ภารกิจ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของ ภารกิจหรือโครงการที่ ส่วนราชการดำเนินการ การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นวิธีการคาดการณ์ เหตุการณ์ และปัจจัยที่อาจเป็น ปัญหา และอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถ บรรลุตามเป้าหมาย และส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) หรือก่อให้เกิด ความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายเพื่อผลักดันให้ หน่วยงานภาครัฐ มีการปรับปรุงการทำงาน ยกย่องการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และกำหนดเป็นตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ (PMQA) โดยนำเครื่องมือทางการบริหาร ต่างๆ มาผนวกไว้ในประเด็นการประเมิน ตามเกณฑ์ PMQA ในหมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับหมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ กำหนดให้ ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่ สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความ เสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะป้องกันและควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่ง กระทบต่อการปฏิบัติราชการ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงาน ของรัฐจัดให้ มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของ รัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่ กค. ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการ ความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหาร ราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

๒. ขัอระเบียบ/หนังสือสั่งการ

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙
- หนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์

กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอัน เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่ม ศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับ ประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับ ใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้การบริหารจัดการความเสี่ยง แต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยง ของหน่วยงาน แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้อาจมีเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงาน อาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic plan) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นป้อมมีประสิทธิผล รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศ ที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่ม ศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง(Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๔. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐควรพิจารณานำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมด ไปปรับใช้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วยหลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงของความล่าช้าในระบบการขนส่งวัตถุดิบไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น

๒. การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

๔.๒ ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะมี

หน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และ ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหารบุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อ

ผู้กำกับดูแล (ถ้ามี) อาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการหรือคณะที่ปรึกษา) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงานอาจจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหารจัดการ ความเสี่ยงในเรื่องความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

๔.๓ การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคลเริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึงพฤติกรรมตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย

๑. การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
๒. การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
๓. การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
๔. การสร้างพฤติกรรมตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การสร้างพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

๔.๔ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตาม การรายงาน หรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๕ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของ

ผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

๔.๖ การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรเพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติราชการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

๔.๗ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุความเสี่ยง ตัวผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวมการประมวลผล หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

๔.๘ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาดโครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำBenchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝัง การบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานโดยปกติของดำเนินงาน และการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลนาโเส จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/๖๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ (Enterprise Risk Management-Integrated Framework) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ตามหลักเกณฑ์ (COSO ERM) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการบริหาร จัดการความเสี่ยงขององค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) ประกอบกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่
๒. เพื่อให้การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่บรรลุวัตถุประสงค์ ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒
๓. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการที่สำคัญ/เชิงยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และกระบวนการที่สำคัญเป็นการป้องกันความเสี่ยง ลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์
๔. เพื่อให้เกิดการรับรู้ตระหนักและเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กรและหาวิธีจัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
๕. สร้างกรอบและแนวทาง ในการดำเนินงานให้แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง และเฝ้าระวังความเสี่ยงใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่ได้รับการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้พนักงาน และผู้บริหารทุกระดับมีความตระหนักถึงความเสี่ยงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญที่สุดการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน
๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร โดยได้มีการปรับปรุงแบบฟอร์มการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ส่วนงานต่างๆ ของหน่วยงานใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยง และเป็นฐานข้อมูลความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งฐานข้อมูลนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนอง ต่อเป้าหมายภารกิจหลักของหน่วยงานระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตของความเสี่ยงและการให้บริการ และช่วยให้องค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมาย ภารกิจ และยุทธศาสตร์การบริหารงานขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อหน่วยงานได้อย่างครบถ้วน ครอบคลุม ทั้งในด้านของความเสี่ยงและธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานของหน่วยงานมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยผู้บริหาร มีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการ

ความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๗. ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงกิจกรรมต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการในการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยงให้มี ความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิด กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการกำหนดนโยบาย แนวทางและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำ โดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ ที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลด โอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการ บริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุม ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกัน และควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อกระทบต่อการปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตาม ข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหารและบุคลากรที่มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ เพื่อ ดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง การจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส

มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ ในปัจจุบันการบริหารจัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลักคือ

๑. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
๒. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
๓. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)
๔. หลักความเสมอภาค (Equity)
๕. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
๖. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
๗. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
๘. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- ๑๐.หลักนิติธรรม (Rule of Law)

เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการและภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและภายในองค์กร นำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

นิยามการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง หมายความว่า เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตและอาจส่งผลกระทบต่อด้านลบที่ไม่ต้องการ และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสถานะของความเสี่ยง (สำนักงาน ก.พ.ร., มปท.)

การเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจที่จะดำเนินการ (หรือไม่ดำเนินการ) สิ่งใดสิ่งหนึ่งบนพื้นฐานของการขาดข้อมูลที่ชัดเจนไม่ครบถ้วน เป็นเพียงการประมาณการ การคาดเดา การตั้งความหวังซึ่งผลของการตัดสินใจนั้นอาจเป็นไปตามความคาดหมายหรือตรงกันข้ามก็ได้ (สำนักงาน ก.พ.ร., มปท.)

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้ อย่างถูกต้อง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือ ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะ

สำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมี ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ความ เสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยง และผลกระทบ (Impact)

☐ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

☐ ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

☐ ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการ ประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง สามารถแบ่งเป็นได้หลายระดับ เช่น สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ เป็นต้น

ประเภทของความเสี่ยง หมายถึง การแบ่งกลุ่มความเสี่ยงประเภทต่างๆ เพื่อสะดวกในการ ค้นหา ระบุ ประเมิน จัดลำดับ และกำหนดการควบคุม โดยแยกประเภทความเสี่ยง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทิศทาง หรือ ภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ให้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการ กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อม ภายนอกอันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงเนื่องจากการ ปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งานระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะและ การดำเนินงานทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จนกระทบการ ดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องมาจากการขาดการจัดหา ข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงิน ได้อย่างถูกต้อง

๔. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบที่มี อยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติได้ทันตามเวลากำหนด และอาจมีผลการ ลงโทษตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการ ที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี

- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับ ได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงระดับไม่รุนแรง และไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ

- การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) หมายถึงการที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการแก้ไขควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม (Risk Based Internal control)

- การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกัน การใช้บริการจากภายนอก (Outsource) เป็นต้น

- การหลีกเลี่ยง /การยกเลิกความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป เช่น หยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาด ของงานหรือกิจกรรมลง

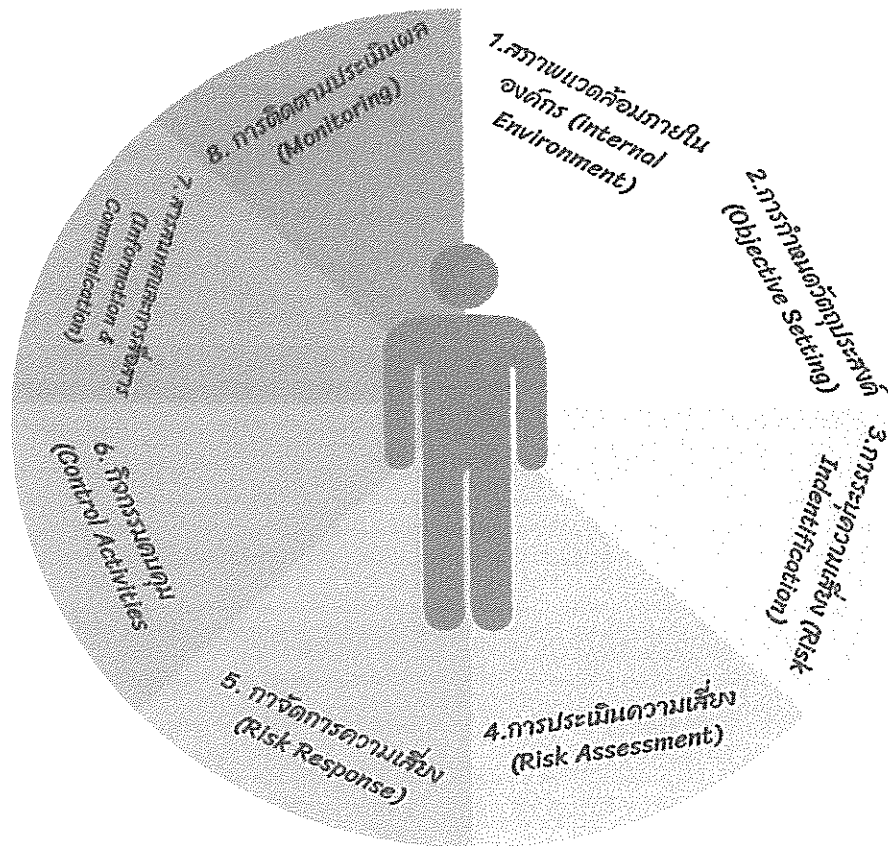
การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ โดยการคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบาย ข้อบังคับ ข้อมูลทางการเงิน และไม่ใช่ทางการเงิน และการปฏิบัติงาน รวมถึงเรื่องอื่น ๆ เช่น ชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น โดยได้รับการ สนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๕. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

" การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO "

ภาพการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSC

๑. การวิเคราะห์ห้องค์กร/สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

ในการวิเคราะห์ห้องค์กรหน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของ รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์ห้องค์กรทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ โครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการ ทำงานระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบ การบริหารความเสี่ยงขององค์กร เพื่อนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง สำหรับสภาพแวดล้อมภายใน องค์กรนั้น ควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วย ส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้สำเร็จ ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร โดยเพิ่มคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบงานด้านบริหารความเสี่ยง เพื่อทำ หน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารจัดการความเสี่ยงได้ตาม เป้าหมายที่องค์กรวางไว้ สภาพแวดล้อมภายใน องค์กรที่ผู้บริหารสามารถพบและมีโอกาสเผชิญกับความเสี่ยงใน ลักษณะต่างๆ มาจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย

ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากรไม่มีประสบการณ์ การทุจริตของบุคลากรและ ผู้บริหาร การปฏิบัติผิดกฎระเบียบข้อบังคับ

ความเสี่ยงจากการมอบอำนาจ การกระจายอำนาจภายในองค์กร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานให้สะดวกรวดเร็ว แต่อาจสร้างปัญหาในการทำงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้รับมอบอำนาจ

การมอบอำนาจหรือการมองวงเงินไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เครื่องมือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอต่ออำนาจที่ได้รับ

ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้อาจเกิดปัญหาต่อการดำเนินการขององค์กร ได้แก่ การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมใหม่ การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การปล่อยตรงวงเครื่องมือและโปรแกรมเก่า การจัดการฐานข้อมูล

ความเสี่ยงทางการเงิน การบริหารจัดการทางการเงินมีความสำคัญต่อการดำเนินการภายในองค์กรอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่มีผลต่อการดำเนินขององค์กร ผู้บริหารจะให้ความสนใจต่อความเสี่ยงในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง การวางแผนงบประมาณ รายงานทางการเงิน รายงานทางการเงินบัญชี

ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นเพียงตัวอย่างของความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น และมีผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร แต่ไม่ว่าความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นนั้นจะมาจากสาเหตุใดก็ตามปัจจัยที่เป็นผลกระทบสำคัญของความเสี่ยงภายในองค์กร มาจากสาเหตุหลัก ๒ ประการ คือ คน และ ระบบ ดังนั้น หากผู้บริหารสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถตรงตามสายงาน ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการทำงานที่เป็นระบบ จะสามารถบริหารจัดการงานด้านความเสี่ยงได้ อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

- SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
- PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

เป็นขั้นตอนเริ่มต้นสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง ในการกำหนดวัตถุประสงค์ควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้ รวมทั้ง ควรมีการสื่อสารให้แก่ทุกหน่วยงานรับทราบเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหาร จัดการความเสี่ยง และผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจจะบ่งชี้วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหาร จัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเียงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรเป็นการแสดงเจตนาของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยง ที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพองค์กรในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Risk Capacity) ขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจจะระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และ ยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเียงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

๓. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุความเสี่ยงเป็นขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงในการระบุเหตุการณ์ หรือปัจจัยที่หน่วยงานเผชิญอยู่หรือแฝงอยู่ในกิจกรรม หรือกระบวนการปฏิบัติงาน โดยเป็นเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และเหตุการณ์นั้นสามารถส่งผลกระทบทำให้งานไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น ในการระบุความเสี่ยงผู้ประเมินควรทำความเข้าใจ และทราบถึงวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่ชัดเจนของงานแต่ละงาน และเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงาน ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่วางไว้ รวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างรอบคอบชัดเจน

การระบุความเสี่ยงให้ระบุโดยพิจารณาตามแหล่งความเสี่ยง (Sources of Risk) ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ กิจกรรม หรือสร้างความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงควรเน้นที่จะระบุปัจจัยเสี่ยงและเหตุการณ์ความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญ ทั้งนี้ ไม่คำนึงถึงมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยครอบคลุมทั้งความเสี่ยงที่อยู่ และไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือความรับผิดชอบของหน่วยงาน และพิจารณาว่าเหตุการณ์นั้นเกิดได้อย่างไร โดย หน่วยงานควรระบุข้อมูลความเสี่ยง ดังนี้

- เหตุการณ์ความเสี่ยง
- สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง
- ผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวก

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยง นั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้ปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากเพียงใด รุนแรงมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาจากทั้ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในองค์กร

- การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) จะไม่มีการระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข แต่ระบุออกมาเป็นระดับความรุนแรงของความเสียหาย และระดับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
- การประเมินความเสียหายเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จะระบุค่าความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข (โดยเฉพาะตัวเงิน) และโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดออกมานั้นรูปของความเป็นไปได้ (Probability) ซึ่งเป็นรูปตัวเลขเช่นกัน

กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) คือ ระดับของความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและ

มูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับ และระดับของความเสียหาย(Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงานซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิด เหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิด เหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (๐ - ๒๐%)	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นยาก
๒	น้อย	๒-๓ ปีต่อครั้ง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น น้อยมาก (มากกว่า ๒๐ - ๔๐%)	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น น้อยครั้ง
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ปานกลาง (มากกว่า ๔๐ - ๖๐%)	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น บางครั้ง
๔	สูง	๑-๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมาก (มากกว่า ๖๐ - ๘๐%)	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น บ่อยครั้ง
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นสูงมาก (มากกว่า ๘๐ - ๑๐๐%)	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ประจำ

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ			
		ทรัพย์สิน	องค์กร	คำเป้าหมาย	ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการสูญเสีย	ไม่ส่งผลกระทบระดับบุคคล	เป้าหมายความสำเร็จต่ำกว่า ๓๐%	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง
๒	น้อย	สูญเสียเล็กน้อย	ส่งผลกระทบในระดับหน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๓๐% - ๔๙.๙๙%	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	สูญเสียปานกลาง	ส่งผลกระทบระดับหน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๕๐% - ๖๙.๙๙%	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	สูญเสียค่อนข้างมาก	ส่งผลกระทบระดับกรม	เป้าหมายความสำเร็จ ๗๐% - ๘๙.๙๙%	ถูกกลโกงทางวินัยอย่างร้ายแรง
๕	สูงมาก	สูญเสียมาก	ส่งผลกระทบไปยังภายนอกกรม	เป้าหมายความสำเร็จมากกว่า ๘๙.๙๙%	ถูกกลโกงทางวินัยร้ายแรง

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง ภายหลังจากจัดการความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้นแล้ว ให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)	กลยุทธ์จัดการความเสี่ยง
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง 	ยอมรับความเสี่ยง(มีแผนควบคุมความเสี่ยง) ,ถ่ายโอนความเสี่ยง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม 	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๙ คะแนน	เหลือง 	ยอมรับความเสี่ยง(มีมาตรการติดตามเฝ้าระวังต่อเนื่อง)
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว 	ยอมรับความเสี่ยง(มีมาตรการติดตามเป็น ระยะๆ)
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า 	ยอมรับความเสี่ยง

ตารางระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

๔.๑ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละ ปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกันทำให้ สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรร ทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณกำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

ขั้นตอนในการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสีย

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสีย (Impact) ที่มีผลต่อองค์กร/ แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๒ การวิเคราะห์ความเสีย เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความ รุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสียแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสีย และผลกระทบของความเสียต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสียในระดับใด

๔.๓ การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสีย เมื่อได้ค่าระดับความเสียแล้วนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสียที่มีผลกระทบต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณากำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสียของแต่ละสาเหตุของความเสียที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสียที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสีย (Likelihood) และผลกระทบของความเสีย (Impact) ความรุนแรง/ความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ที่ประเมินได้โดยจัดเรียงลำดับจากระดับต่าง ๆ จากระดับความเสียน้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และเลือกความเสียตามที่กำหนดมา จัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสียภายหลังจากที่ได้ประเมินความเสียมาแล้ว เช่น ความเสียที่มี ระดับสูงมากและสูงมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสีย

กรอบการกำหนดระดับความเสียตามเขตสี (zone)

จากแผนภูมิความเสียจะเห็นได้ว่า ได้มีการจัดระดับความเสียตามเขตสี (Zone) ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งจะได้เชื่อมโยงไปสู่การควบคุม/การจัดการความเสียทั้งในปัจจุบัน และที่จะได้มีการกำหนดเพิ่มเติมตามนโยบายการบริหารความเสีย ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อยมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม อีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม อีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับรอง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการ ความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

๕. การจัดการความเสี่ยง /การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

เป็นกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่ อาจจะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควร พิจารณาประเด็นในการตัดสินใจที่จะจัดการความเสี่ยง เนื่องจากเป็นขั้นตอนการระบุทางเลือกสำหรับการจัดการ ความเสี่ยงหลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการ จัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบ ของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) โดยหน่วยงานสามารถพิจารณาเลือก วิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง ได้แก่

๑) การปฏิเสธความเสี่ยง/การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และหน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิด ความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่สามารถ ยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน

๔) การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ

๕) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับโดยไม่ต้องดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมากกว่า ประโยชน์ที่ได้รับการไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นจะเกิดน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗) การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยระบุบุคคล และวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

๘) การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานและการประกอบ กิจกรรมของหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายกลยุทธ์ขององค์กร เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วย ป้องกันและบ่งชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร สำหรับกิจกรรมการควบคุมนั้นแต่ละ องค์กรอาจจะมียุทธวิธีที่แตกต่างกันออกไปขึ้นกับนโยบายการบริหาร การดำเนินงานสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร ทั้งนี้ กิจกรรมการควบคุมแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control)
- การควบคุมเพื่อให้อัตราพบ (Detective Control)
- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)
- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective control) เมื่อมีการพิจารณาวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุมตามมาตรฐานและแนวคิดของ COSO พบว่ามี วัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ คือ

๑) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร

๒) ความเชื่อถือได้ของรายงานการเงิน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงให้เห็นสถานะขององค์กร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องที่จะสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนถึงความเข้มแข็งขององค์กรที่เกิด จากการวางนโยบาย การดำเนินการ และการควบคุมติดตามผลที่ดี

๓) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันภาครัฐให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติ ตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้เกิดการดูแลบริหารบ้านเมืองที่ดี การควบคุมภายในจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้

๒) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือ ควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์ เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระทบบยอด เป็นต้น

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยเข้าใจและมีข้อมูลความเสี่ยงของโครงการทางเลือกในการลดปัญหาความเสี่ยง ข้อมูลความเสี่ยงในลักษณะต่างๆ และทำการตัดสินใจได้ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของแต่ละโครงการ ซึ่งการติดต่อสื่อสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อ ความสำเร็จของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ลักษณะของการสื่อสารควรจะมีการติดต่อสื่อสารกันในลักษณะที่เปิดเผย และกระตุ้นให้เกิดการพูดคุย ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และควรมีเอกสารแบบฟอร์มหรือคู่มือการปฏิบัติงานเผยแพร่สร้างความเข้าใจ เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงทำความเข้าใจต่อบุคลากรทุกคนถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการยอมรับใน กระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบว่า ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การ ติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๒) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง

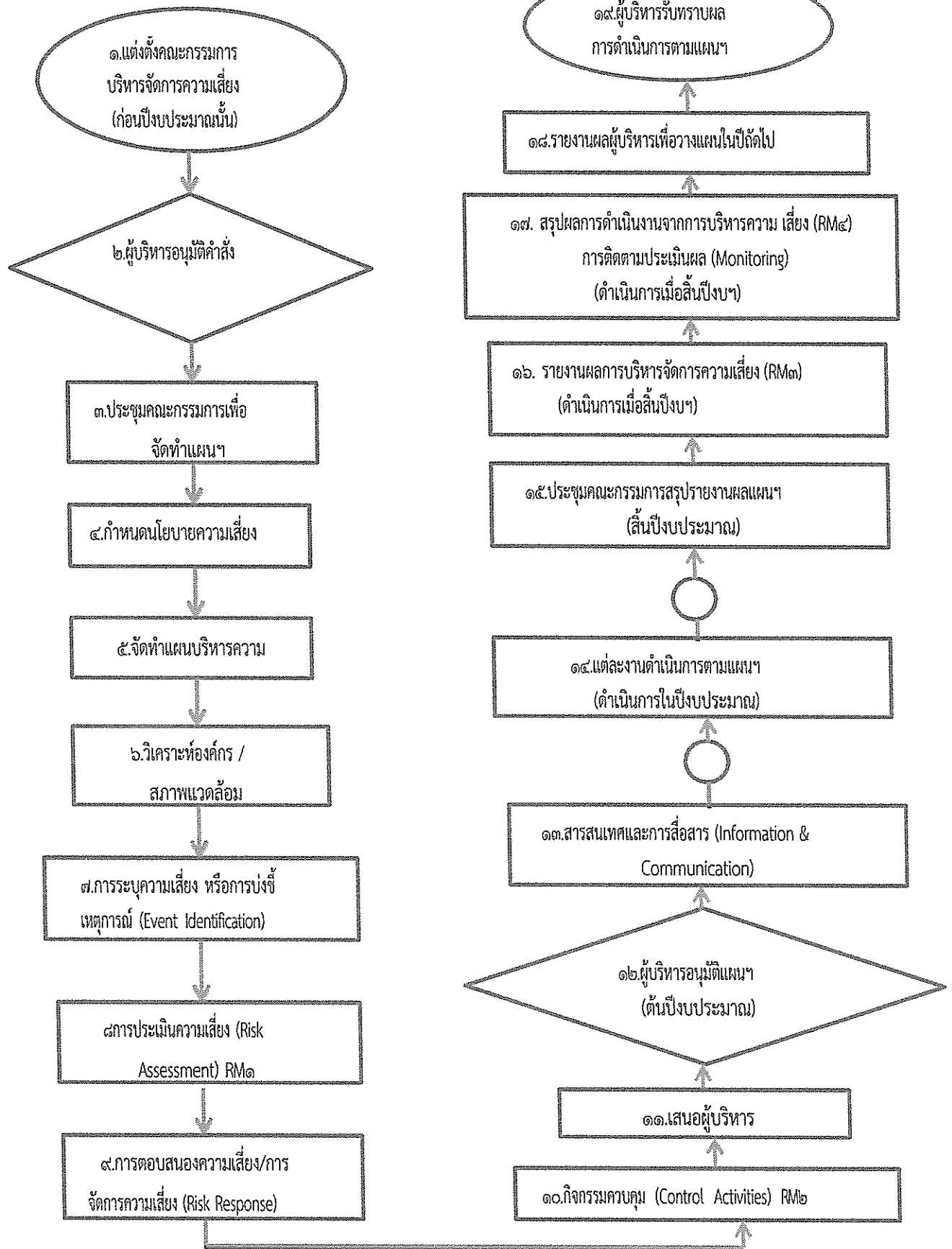
ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์การต้องดำเนินการให้ บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการกำหนด นโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงิน ของคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กร ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำ โดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๕. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนาโง้งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ผังขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง อบต.นาโง้ง

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการเมือง/การปกครองด้านประชากร สภาพทางสังคม ระบบบริการพื้นฐาน ระบบเศรษฐกิจ ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส (ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง) ตำบลนาโเส ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอกุดชุม ห่างจากอำเภอกุดชุม ๑๐ กิโลเมตร และ อยู่ห่างจากจังหวัดยโสธร ๓๗ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บ้านโคกสวาท หมู่ ๑๐ ตำบลนาโเส อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ตำบลนาโเส มีพื้นที่ประมาณ ๒๑,๔๓๐ ไร่ (๓๔.๒๘ ตารางกิโลเมตร) ข้อมูลจากสำนักสำรวจที่ดินลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส มีทั้งหมด ๑๑ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ บ้านนาโเส
- หมู่ที่ ๒ บ้านโสกชุมปูน
- หมู่ที่ ๓ บ้านท่าลาด
- หมู่ที่ ๔ บ้านป่าหวาย
- หมู่ที่ ๕ บ้านกุดแดง
- หมู่ที่ ๖ บ้านนาซิม
- หมู่ที่ ๗ บ้านหนองแคน
- หมู่ที่ ๘ บ้านหนองผือน้อย
- หมู่ที่ ๙ บ้านดงเย็น
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านโคกสวาท
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านสันติสุข

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

วิสัยทัศน์

“สร้างวิถีชุมชนให้น่าอยู่ สุขภาวะที่สมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางผลิตอาหารปลอดภัยสู่สากล
บนโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ”

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
ครอบครัว ภายใต้ธรรมนูญตำบลทุกมิติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาระบบสุขภาวะชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน ป่าครอบครัว
อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาแหล่งน้ำ ส่งเสริมการผลิต จำหน่ายอาหารปลอดภัยทั้งภาค
การเกษตรและปศุสัตว์ สู่มาตรฐานระบบอินทรีย์ครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาถนนเศรษฐกิจ ๔ สายหลัก ให้ได้มาตรฐาน สะดวก สะอาด เป็น
ระเบียบปลอดภัยครบถ้วนทั้งระบบไฟฟ้า การสื่อสาร ตลอดจนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค

เป้าประสงค์ (target)

๑. มีการบริหารจัดการแบบบูรณาการและภาคีเครือข่ายในการพัฒนา
๒. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและองค์กรมีศักยภาพในการพัฒนา
๓. เสริมสร้างให้ประชาชนมีรายได้สมดุล
๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด (KPI)

๑. ถนนมีความสะดวก ปลอดภัย เพิ่มขึ้น
๒. ทางระบายน้ำที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น
๓. ครั้วเรือนมี ไฟฟ้า ประปาใช้ ทุกครั้วเรือน
๔. การเกิดอุบัติเหตุบนถนนลดลง
๕. เกษตรกรมีน้ำใช้ในการเกษตรและได้รับผลผลิตดี
๖. ครั้วเรือนในเขตตำบลที่ได้รับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล
๗. เกิดความพึงพอใจในสภาพภูมิทัศน์ที่มีความสะอาด สวยงาม ของประชาชนในเขตตำบล
๘. ประชาชนมีความพึงพอใจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น
๙. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตามเป้าหมาย
๑๐. ประชาชนมีงานทำทุกคนและมีรายได้เพิ่ม
๑๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอาคารที่ได้มาตรฐาน
๑๒. เด็กทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเสมอภาคทุกระดับ
๑๓. ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
๑๔. ประชาชนได้รับการป้องกันโรค
๑๕. ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการ
๑๖. ประชาชนได้สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่นของตน

ค่าเป้าหมาย (Goal)

๑. มีถนนที่ได้มาตรฐาน สะดวก ปลอดภัย เพิ่มขึ้น
๒. มีท่อ ราง ทางระบายน้ำที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น
๓. มีไฟฟ้า ประปาใช้ ทุกครั้วเรือน
๔. มีน้ำใช้ในการเกษตร
๕. ประชาชนได้รับการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล
๖. มีภูมิทัศน์ที่มีความสะอาด สวยงาม
๗. ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น
๘. ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่ม
๙. เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างเสมอภาคทุกระดับ
๑๐. ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
๑๑. ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการทุกคน
๑๒. ได้สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่น

กลยุทธ์ (Strategies)

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำอุปโภค บริโภค เพื่อการเกษตร ไฟฟ้า ประปา การจราจร ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม การระบายน้ำที่สะดวกปลอดภัย ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมดูแล พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล

๓. ส่งเสริมการปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน

๔. สร้างเครือข่าย การบริหาร ภาครัฐทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

๕. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนามีความโปร่งใสและยุติธรรม และยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๖. พัฒนางองค์กร บุคลากร ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

๗. ส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

๘. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกประชาธิปไตย

๙. ส่งเสริมประชาชนมีงานทำและมีการประกอบสัมมาอาชีพที่ดีเพียงพอต่อการดำรงชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ส่งเสริม สนับสนุน การเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้ได้มาตรฐาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

๑๑. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑๒. ส่งเสริมการจัดการศึกษา กีฬาและนันทนาการทั้งระบบเชิงบูรณาการ

๑๓. ส่งเสริมงานสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๑๔. ส่งเสริมการพัฒนา เยาวชน สตรี กลุ่มองค์กรต่างๆให้เข้มแข็ง

๑๕. การสงเคราะห์ จัดสวัสดิการ ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาสถาบันครอบครัว

๑๖. มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและรักษาทรัพย์สิน การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด

๑๗. ส่งเสริม ปกป้อง สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๑๘. บำรุงรักษา อนุรักษ์ พื้นฟูศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและวันสำคัญของชาติ

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

“นาใส่แหล่งเกษตรอินทรีย์”

๑. การวิเคราะห์องค์กร /สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

๑/๑) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่น ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะ จากกองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

๗) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตาม ความจำเป็นและสมควร

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖

การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของตำบลนาโเส ซึ่งเป็นการประเมินสถานภาพ “ปัจจุบัน ตำบลนาโเสมีจุดที่จะต้องการพัฒนา” เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานต่อไปในอนาคตในการพัฒนาความเจริญได้ดังต่อไปนี้

๑. จุดแข็ง (Strength) มีดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสมีโครงสร้างการบริหารงานที่มีกฎหมายรองรับได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานราชการทั่วไป

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโส เป็นองค์กรที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระภายใต้ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานตรวจสอบการบริหารกิจการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

๓. ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาโส ส่วนมากเป็นคนในพื้นที่
รู้สภาพ

พื้นที่ สิ่งแวดล้อมดี มีความรู้สึกรักหวงแหนและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบล

๔. มีคำสั่งแบ่งงานหรือการมอบอำนาจการบริหารงานตามลำดับชั้น

๕. มีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจน และมีการบูรณาการการจัดทำแผน การทำงาน ร่วมกับ
หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น

๕. มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นของตนเองซึ่งเป็นเครื่องมือในการตอบสนองความ
ต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

๗. มีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

๘. มีรายได้จากการจัดเก็บรายได้เป็นของตนเองทำให้การบริหารงานหลายอย่างคล่องตัว

๒. จุดอ่อน (Weakness)

๑. มีกฎหมายระเบียบและนโยบายส่วนกลางเปลี่ยนแปลงบ่อย พนักงานเจ้าหน้าที่ปรับตัวไม่
ทันกับเหตุการณ์

๒. ข้อจำกัดของการได้รับงบประมาณเงินอุดหนุน หรือการสนับสนุนโครงการจากส่วนกลาง
หรือหน่วยงานอื่น ที่สามารถรองรับในการแก้ไขปัญหาในภาพรวมในมิติของกาลเวลาและกิจกรรมทางสังคม

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลมีพนักงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งบางตำแหน่ง
จำเป็นต้องได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาหรือตามมาตรฐานตำแหน่ง

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาตำบลตามความต้องการของ
ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

๓. โอกาส (Opportunity) มีดังนี้

๑. ประชาชนสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวโดยไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปหางานทำที่อื่น

๒. สภาพพื้นที่ของชุมชนไม่แออัด สามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนได้

๓. มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ปัญหาทุกเดือน

๔. หน่วยงานส่วนกลาง จัดให้มีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอสำคัญได้ขึ้น

๕. มีโอกาสพัฒนา ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมชาติที่มีอยู่เขตตำบลให้เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวที่

๕. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้มีความสะดวกคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการ
ทำงานมา

๔. อุปสรรค (Theat) มีดังนี้

๑. พื้นที่โดยรวมเดิมเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำมีการถมดินขวางทางระบายน้ำเดิม ทำให้การระบายน้ำฝน
ช่วงน้ำหลากไม่ทันบางแห่งไม่มีทางระบายน้ำ

๒. ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล แห้งแล้ง ไม่สามารถอาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตร

๓. การจัดสรรงบประมาณจากรัฐยังไม่เพียงพอกับการกิจที่ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น

๔. ถนนบางสายเป็นหลุมเป็นบ่อ ขาดการบำรุงรักษา ถนนดิน ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาและขนย้ายวัสดุสิ่งของได้สะดวกในฤดูฝน

๕. แหล่งน้ำทำการเกษตรมียังไม่เพียงพอ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ พ่อค้ากตราคาสินค้าตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรไม่มี

๕. การให้บริการของหน่วยงานด้านสาธารณสุขปึกยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึง และมีการซ่อมแซมบ่อยไม่มีเจ้าหน้าที่ แก้ไขปัญหาอยู่ประจำ ทำให้การแก้ปัญหาล่าช้าส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

วิสัยทัศน์

“สร้างวิถีชุมชนให้น่าอยู่ สุขุมภาวะที่สมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางผลิตอาหารปลอดภัยสู่สากล
บนโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ”

พันธกิจ

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถกำหนดพันธกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาสนองความต้องการและพัฒนาจังหวัดยโสธรให้บรรลุวิสัยทัศน์ ได้ ๓ พันธกิจ ดังนี้

(๑) สนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดมีความโดดเด่นและชัดเจนในฐานะจังหวัดที่ดำรงความเป็นชุมชนอีสาน โดยเน้นการรณรงค์ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ค่านิยม และประเพณีอีสาน ซึ่งมีการผสมผสานกับการแลกเปลี่ยนของสังคมสมัยใหม่อย่างกลมกลืน

(๒) ผลักดันให้ภาคประชาสังคมมีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากรการเกษตรเป็นเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ไม่กระทบสิ่งแวดล้อมและให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนครอบคลุม ภายใต้ธรรมนูญตำบลทุกมิติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาระบบสุขภาวะชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน ป่าครอบครัวนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาแหล่งน้ำ ส่งเสริมการผลิต จำหน่ายอาหารปลอดภัยทั้งภาคการเกษตรและปศุสัตว์ สู่มาตรฐานระบบอินทรีย์ครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาถนนเศรษฐกิจ ๔ สายหลัก ให้ได้มาตรฐาน สะดวก สะอาด เป็นระเบียบปลอดภัยครบถ้วนทั้งระบบไฟฟ้า การสื่อสาร ตลอดจนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค

กลยุทธ์ (Strategies)

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำอุปโภค บริโภคเพื่อการเกษตร ไฟฟ้า ประปา การจราจร ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม การระบายน้ำที่สะดวกปลอดภัย ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมดูแล พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล

๓. ส่งเสริมการปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชุมชน

๔. สร้างเครือข่าย การบริหาร ภาครัฐทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

๕. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนามีความโปร่งใสและยุติธรรม และยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๖. พัฒนาองค์กร บุคลากร ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

๗. ส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

๘. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกประชาธิปไตย

๙. ส่งเสริมประชาชนมีงานทำและมีการประกอบสัมมาอาชีพที่ดีเพียงพอต่อการดำรงชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐. ส่งเสริม สนับสนุน การเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้ได้มาตรฐาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

๑๑. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑๒. ส่งเสริมการจัดการศึกษา กีฬาและนันทนาการทั้งระบบเชิงบูรณาการ

๑๓. ส่งเสริมงานสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๑๔. ส่งเสริมการพัฒนา เยาวชน สตรี กลุ่มองค์กรต่างๆให้เข้มแข็ง

๑๕. การส่งเสริม จัดสวัสดิการ ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาสถาบันครอบครัว

๑๖. มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและรักษาทรัพย์สิน การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด

๑๗. ส่งเสริม ปกป้อง สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๑๘. บำรุงรักษา อนุรักษ์ พื้นฟูศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและวันสำคัญของชาติ

เป้าประสงค์ (target)

๑. มีการบริหารจัดการแบบบูรณาการและภาคีเครือข่ายในการพัฒนา

๒. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและองค์กรมีศักยภาพในการพัฒนา

๓. เสริมสร้างให้ประชาชนมีรายได้สมดุล

๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด (KPI)

๑. ถนนมีความสะดวก ปลอดภัย เพิ่มขึ้น

๒. ทางระบายน้ำที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น

๓. ครีวเรือนมี ไฟฟ้า ประปาใช้ ทุกครัวเรือน

๔. การเกิดอุบัติเหตุบนถนนลดลง

๕. เกษตรกรมีน้ำใช้ในการเกษตรและได้รับผลผลิตดี

๖. ครีวเรือนในเขตตำบลที่ได้รับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล

๗. เกิดความพึงพอใจในสภาพภูมิทัศน์ที่มีความสะอาด สวยงาม ของประชาชนในเขตตำบล

๘. ประชาชนมีความพึงพอใจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น

- ๙. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตามเป้าหมาย
- ๑๐. ประชาชนมีงานทำทุกคนและมีรายได้เพิ่ม
- ๑๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอาคารที่ได้มาตรฐาน
- ๑๒. เด็กทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเสมอภาคทุกระดับ
- ๑๓. ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ๑๔. ประชาชนได้รับการป้องกันโรค
- ๑๕. ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการ
- ๑๖. ประชาชนได้สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่นของตน

ค่าเป้าหมาย (Goal)

- ๑. มีถนนที่ได้มาตรฐาน สะดวก ปลอดภัย เพิ่มขึ้น
- ๒. มีท่อ ราง ทางระบายน้ำที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น
- ๓. มีไฟฟ้า ประปาใช้ ทุกครัวเรือน
- ๔. มีน้ำใช้ในการเกษตร
- ๕. ประชาชนได้รับการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ชยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล
- ๖. มีภูมิทัศน์ที่มีความสะอาด สวยงาม
- ๗. ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๘. ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่ม
- ๙. เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างเสมอภาคทุกระดับ
- ๑๐. ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ๑๑. ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการทุกคน
- ๑๒. ได้สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ท้องถิ่น

แผนอัตรากำลังองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กำหนดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๗ ส่วนราชการ

ได้แก่

- ๑) สำนักงานปลัด
- ๒) กองคลัง
- ๓) กองช่าง
- ๔) กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- ๕) กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๕) กองสวัสดิการสังคม
- ๖) หน่วยตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างทั้งสิ้น ๓๖ อัตรา ดังนี้

๑) พนักงานส่วนตำบล	จำนวน ๑๙ คน
๒) ครูผู้ดูแลเด็ก/ครู	จำนวน ๑ คน
๓) พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน ๙ คน
๕) พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน ๕ คน

๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับความเห็นชอบโดยคณะกรรมการ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส มีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยง อย่าง มุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ ต่อ ประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

๒.๑ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ด้านปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

๒.๑.๒ ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

๒.๑.๓ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับ ความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็น หรือการเก็บ สถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ ในการให้บริการ ประชาชน

๒.๑.๔ ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับ น้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่ สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ เกิด จากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๒.๒ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนัก ถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่างๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒.๓ ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากลเพื่อให้ เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนอย่างมี ประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรใน ทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน และการ ดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวอย่างรวมถึงการมุ่งเน้น ให้ บรรลุมิติวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการ ปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๔ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหาร ความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหาร ความ เสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลและสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสารการบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ ผู้บริหารเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรม เป็นการพิจารณาว่ามีสิ่งใดหรือ เหตุการณ์ ใดที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ของงาน กิจกรรมและกระบวนการที่ได้ปฏิบัติอยู่ทั้งในส่วนของการปฏิบัติงานตามภารกิจประจำและงานตามนโยบาย ว่าตอบสนอง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงคาดคะเน ผลผลิตและผลลัพธ์ของแต่ละงานกิจกรรมว่าจะเกิดผลในทางใดโดยพิจารณาได้จากกระบวนการหรือ กิจกรรมที่มี ความสำคัญของข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตและการ ระดมความคิดเห็น ของบุคลากรภายในหน่วยงาน จากนั้นระบุปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้ในการระบุความ เสี่ยงจะต้องพิจารณาแหล่งที่มาของปัจจัยเสี่ยงทั้ง ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายใน และ ภายนอก

ปัจจัยเสี่ยงภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรม องค์กร นโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ภาวะการณ์ การแข่งขัน กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเมือง สภาวะเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวทางในการระบุความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโส มีดังนี้

๑. ศึกษา และพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยพิจารณาทั้ง ปัจจัย ทั้งภายในและภายนอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. พิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง สรุปประเด็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมี ผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ และสาเหตุของเหตุการณ์หรือความเสี่ยงดังกล่าว ให้เป็นลายลักษณ์ อักษรเพื่อหารือ ร่วมกัน หากเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงลบถือเป็นความเสี่ยงที่ต้องประเมินและจัดการ ความเสี่ยงนั้น สำหรับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงบวกเป็นโอกาส ซึ่งควรนำไปพิจารณาอีกครั้งใน กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยง

ด้วยทุกครั้ง โดยระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ ทำให้เกิดความเสียดังกล่าวเพื่อให้สามารถกำหนดแผนจัดการ ความเสี่ยงให้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความ เสี่ยง และสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

๓. พิจารณาประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ ทิศทาง หรือ ภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจาก การเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ให้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจาก การ กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อม ภายนอกอันส่งผลกระทบ ต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๓.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงเนื่องจาก การปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อ การ ดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งานระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะและ การดำเนินการทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณ ที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จนกระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องจากการขาดการจัดหา ข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงิน ได้อย่างถูกต้อง

๓.๔ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๕ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจาก เทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๖ ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผล กระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร ๓.๔ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/ กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๕ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจาก เทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๖ ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผล กระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยง นั้นมีโอกาที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมา จัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้ปัจจัยเสี่ยงได้อย่าง เหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

- ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากเพียงใด รุนแรงมากน้อยเพียงใด

๔.๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยงระดับความ

รุนแรงของผลกระทบ (Impact) คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการ พิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับและระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผล จากการดำเนินงาน ซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบขึ้นทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิดน้อยกว่า ๒๐-๓๔%	มีโอกาสดังขึ้นน้อยมากในช่วงระยะเวลาของงาน
๒	น้อย	๓ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิด ๒๐ - ๓๔%	มีโอกาสดังขึ้นน้อยในช่วงระยะเวลาของงาน
๓	ปานกลาง	๒ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิด ๔๐ - ๖๔%	มีโอกาสดังขึ้นเป็นบางครั้งในช่วงระยะเวลาของงาน
๔	สูง	เกิดขึ้นทุกปี	โอกาสเกิด ๗๐ - ๙๐%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๕	สูงมาก	เกิดขึ้นทุก ๖ เดือนหรือมากกว่านั้น	มีโอกาสดัง มากกว่า ๙๐%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นประจำ

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ			
		ทรัพย์สิน	องค์กร	ค่าเป้าหมาย	ด้านผลประโยชน์ที่ซับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการ สูญเสีย	ไม่ส่งผลเลย หรือส่งผล กระทบบระดับบุคคล	เป้าหมายความสำเร็จ ต่ำกว่า ๓๐%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง
๒	น้อย	สูญเสีย เล็กน้อย	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๓๐% - ๔๙.๙๙%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	สูญเสียปาน กลาง	ส่งผลกระทบระดับ หน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๕๐% - ๖๙.๙๙%	สร้างบรรยากาศในการ ทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	สูญเสีย ค่อนข้างมาก	ส่งผลกระทบไปยังทั้งใน หน่วยงานและภายนอก	เป้าหมายความสำเร็จ ๗๐% - ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ ร้ายแรง
๕	สูงมาก	สูญเสียมาก	ส่งผลกระทบไปยัง ภายนอก	เป้าหมายความสำเร็จ มากกว่า ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง ภายหลังจากจัดการความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้น แล้วให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ตารางระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

ลำดับ ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๔	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๕ - ๑๙ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๑๐ - ๑๔ คะแนน	เหลือง
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๕ - ๙ คะแนน	เขียว
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑-๔ คะแนน	ฟ้า

๔.๒) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสีย เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละ ปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความ รุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่ แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถ วางแผนและ จัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัย มาตรฐานที่กำหนด ไว้ข้างต้น

ขั้นตอนในการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสีย

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะ เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสีย (Impact) ที่มีผลต่อองค์กร/แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสีย และผลกระทบของความเสียต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่า ก่อให้เกิด ระดับของความเสี่ยงในระดับใด

๔.๔) การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วนำมา จัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณา กำหนด

วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับ ของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสีย (Likelihood) และผลกระทบของ ความเสีย (Impact) ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ เป็นตัวเงิน) ที่ประเมินได้โดยจัด เรียงลำดับจากระดับต่างๆ จากระดับความเสี่ยงน้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และเลือกความเสี่ยง ตามที่กำหนดมาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงภายหลังจาก ที่ได้ประเมินความเสี่ยงมาแล้ว เช่น ความเสี่ยงที่มีระดับสูงมาก และสูง มาจัดทำแผนบริหารจัดการความ เสีย

ระดับความรุนแรง/ผลกระทบ	5	10	15	20	25
	4	8	12	16	20
	3	6	9	12	15
	2	4	6	8	10
	1	2	3	4	5

ระดับความเสี่ยง/ความเป็นไปได้ที่จะเกิด

แผนภูมิความเสี่ยง

ตารางแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Map)

ระควมรุนแรง ผลกระทบ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง				
	๑ = น้อยมาก	๒=น้อย	๓=ปานกลาง	๔=สูง	๕=สูงมาก
๕=สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔=สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓=ปานกลาง	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒=น้อย	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑ = น้อยมาก	๑	๒	๓	๔	๕

หมายเหตุ:ระดับความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ค่าระดับของผลกระทบความเสี่ยง

จากแผนภูมิความเสี่ยงจะเห็นได้ว่าได้มีการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งจะได้เชื่อมโยงไปสู่การควบคุม/การจัดการความเสี่ยงทั้งในปัจจุบัน และที่จะได้ มีการกำหนดเพิ่มเติมตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความ เสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อย มาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้ว ให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้ว ให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปาน กลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการใน ปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับรอง จัดทำแผนบริหารความ เสี่ยง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการใน ปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการ ความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการ ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จัดทำ แผนบริหารความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)

๕.๑) การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง การควบคุมที่มีอยู่ เป็นการประเมินกิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร/หน่วยงาน ซึ่งกิจกรรมการควบคุมดังกล่าว หมายถึง กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะทำให้ มั่นใจได้ว่าผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการสอดคล้องกับทิศทางที่ต้องการ สามารถช่วยป้องกันและ ชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ได้

หลังจากประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์การจัดการ หรือควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อนว่าได้มีการจัดการควบคุมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงไว้อย่างไร รวมทั้งพิจารณาด้วยว่า การจัดการหรือควบคุมที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติด้วยหรือไม่และได้ผลเป็นอย่างไร ซึ่งการ ดำเนินการดังกล่าว ดำเนินการภายหลังจากการที่ได้ระบุระดับความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ให้นำ ความเสี่ยงมาประเมินผลการควบคุมและการจัดการที่มีอยู่ว่ามีประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ และสามารถลดหรือ ควบคุมความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ต้องปรับปรุง ดังนี้

- กรณีเพียงพอ หมายถึง ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้
- กรณีต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้

๕.๒) การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ สามารถรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยพิจารณาต้นทุนการจัดการความเสี่ยง และผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยมีทางเลือกที่จะจัดการกับความเสี่ยงอยู่ด้วยกัน ๘ วิธี ได้แก่

๑) การปฏิเสธความเสี่ยง/การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และหน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรมการเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่ สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

๒) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือ ควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์ เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน

๔) การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ

๕) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับโดยไม่ต้องดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ การไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นน้อยหรือว่าต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์การแจ้งเตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗) การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสียหายขึ้น โดยระบุบุคคล และ วิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

๘) การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบ เชิงบวกกับองค์กร

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานและการประกอบกิจกรรมของหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายกลยุทธ์ขององค์กร เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยป้องกันและบ่งชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร สำหรับ กิจกรรมการ ควบคุมนั้นแต่ละองค์กรอาจจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปขึ้นกับนโยบายการบริหาร การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร ทั้งนี้ กิจกรรมการควบคุมแบ่ง ออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control)
- การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control)
- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)
- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective control)

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยเข้าใจและมีข้อมูลความเสี่ยงของโครงการทางเลือกในการลดปัญหาความเสี่ยง ข้อมูลความเสี่ยงใน ลักษณะต่างๆ และทำการตัดสินใจได้ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของแต่ละโครงการ ซึ่งการติดต่อสื่อสารและ เอกสารที่เกี่ยวข้องมี ความสำคัญต่อความสำเร็จของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ลักษณะของการสื่อสารควรจะมีการติดต่อสื่อสารกันในลักษณะที่เปิดเผย และกระตุ้นให้เกิด การพูดคุยทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และควรมีเอกสารแบบฟอร์มหรือคู่มือการปฏิบัติงานเผยแพร่ สร้างความ เข้าใจ เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ องค์กร การ ชี้แจงทำความเข้าใจต่อบุคลากรทุกคนถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการ ยอมรับในกระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

การสื่อสารและการรายงาน ตามนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและการ กำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาข้อมูลที่จะนำมาบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการพิจารณาถึง วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกัน ทั้งวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับและและการดำเนินงานต่าง ๆ ของ องค์กร ทั้งนี้ สามารถเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ได้หลายวิธีการ ดังนี้

๑. พิจารณาข้อมูลกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์กรในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. พิจารณาว่าโครงการที่จัดทำขึ้นในงบประมาณตอบสนองยุทธศาสตร์ใด กลยุทธ์ แผนงาน แนวทางการพัฒนาใดตามที่กำหนดในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในงบประมาณ

๓. พิจารณางานประจำตามหน้าที่ โครงการและภารกิจของสำนัก/กอง ที่กำหนดใน แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานตามที่ปรากฏในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในงบประมาณ

๔. พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ตัวชี้วัด (ถ้ามี) และ เป้าหมายของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์

๕. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงแต่ละประเภทตามที่กำหนดและปัจจัยเสี่ยง โดยการระบุ ความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใดตามที่กำหนด

๖. กำหนดวิธีการตอบสนองความเสี่ยงตามความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้

๗. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับความเสี่ยงที่ยังยอมรับไม่ได้หรือต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนงาน/กิจกรรม/ขั้นตอน/การปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาการดำเนินงาน

๘. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา (ถ้ามี) ตามที่ได้กำหนดโดยรายการติดตามไว้ เช่น รายไตรมาส เป็นต้น

๙. รายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารให้ทราบ

๑๐. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยสรุปผลการดำเนินงานภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ววาระดับความเสี่ยงปัจจุบันอยู่ในระดับใด จำเป็น จะต้องนำไปดำเนินการในในปีงบประมาณต่อไปหรือไม่อย่างไร

๑๑. รายงานสรุปผลต่อผู้บริหารให้ทราบ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบว่า ความเสี่ยง ทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การ ติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างทันที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๒) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการติดตามและ ทบทวน ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข โดยจะติดตามเป็น รอบ ๖ และ ๑๒ เดือน ตามที่องค์กรเห็นความเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการบริหารความเสี่ยงนั้นมี ประสิทธิภาพ รวมทั้ง สาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จ ความรุนแรงของผลกระทบ วิธีการบริหาร จัดการความเสี่ยง รวมถึง ค่าใช้จ่ายในการจัดการ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไป โดยมี เป้าหมายในการติดตามผล คือ

๑) เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมกับวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตาม ผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่

๒) เป็นการติดตามความคืบหน้าของมาตรการที่เป็นการทำเพิ่มเติมว่าแล้วเสร็จตามกำหนด หรือไม่สามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ วิธีการจัดการ ความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงาน ให้ผู้บริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้จัดทำโดยกำหนดติดตามในการรายงาน นอกจากจะรายงานตาม แบบฟอร์มที่กำหนดแล้ว ต้องมีการติดตามผลจากการปฏิบัติงานและการบริหารงานตามกรอบระยะเวลาที่ กำหนดด้วย

๓) เป็นการทบทวนแผนและรายงานผลผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยวิเคราะห์ และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมหรือการจัดการที่ได้มีการ ดำเนินการในงวดที่ผ่านมา ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ ถ้ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ หรือพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ใหม่ เช่น จากการปรับเปลี่ยน สภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงในงวดถัดไป

ทั้งนี้ การพิจารณาแผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรม ก่อนการดำเนินการอาจพิจารณา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามภารกิจที่มีความสำคัญ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา เพื่อพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการ เพื่อนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยวิเคราะห์จากความสำคัญของแผนงาน/โครงการ เช่น โครงการเชิงยุทธศาสตร์, โครงการ Flagship , โครงการตามนโยบายที่สำคัญ, โครงการที่มีงบประมาณสูง เป็นต้น โดยการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญ เช่น ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย (แผนงาน/โครงการสำคัญ) ตามยุทธศาสตร์องค์กร จำนวนวงเงินงบประมาณ เป็นต้น เพื่อคัดกรองเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ในขั้นต้นก่อน แต่ทั้งนี้หากดำเนินการเช่นนี้ แผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ การพิจารณาจะต้องดำเนินการให้อยู่ในระบบประเมินผลการควบคุมภายในด้วย เพื่อให้ครอบคลุมในการ พิจารณาดังความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยจากรายประเด็น ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ ได้ร่วมกับผู้บริหารคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง วิเคราะห์ สถานการณ์ความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาประเด็นความเสี่ยงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา และระบุประเด็นปัญหาความเสี่ยงที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคตเพื่อกำหนดมาตรฐานหรือแผนปฏิบัติการในการ จัดการควบคุมความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและสูงมาก ให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่มียุทธศาสตร์การพัฒนา ๕ ด้าน ดังนี้

วิสัยทัศน์

“สร้างวิถีชุมชนให้น่าอยู่ สุขุขภาวะที่สมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางผลิตอาหารปลอดภัยสู่สากล
บนโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ”

พันธกิจ

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถกำหนดพันธกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาสนองความต้องการและพัฒนาจังหวัดยโสธรให้บรรลุ

วิสัยทัศน์ ได้ ๓ พันธกิจ ดังนี้

(๑) สนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดมีความโดดเด่นและชัดเจนในฐานะจังหวัดที่ดำรงความเป็นชุมชนอีสาน โดยเน้นการรณรงค์ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ค่านิยม และประเพณีอีสาน ซึ่งมีการผสมผสานกับการแลกเปลี่ยนของสังคมสมัยใหม่อย่างกลมกลืน

(๒) ผลักดันให้ภาคประชาสังคมมีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำให้เกิดความ เจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากรการเกษตรเป็นเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ไม่กระทบสิ่งแวดล้อมและให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
ครอบครัว ภายใต้ธรรมนูญตำบลทุกมิติ

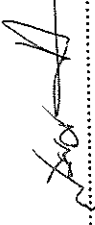
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาระบบสุขภาวะชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน ป่าครอบครัว
อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาแหล่งน้ำ ส่งเสริมการผลิต จำหน่ายอาหารปลอดภัยทั้งภาค
การเกษตรและปศุสัตว์ สู่มาตรฐานระบบอินทรีย์ครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาถนนเศรษฐกิจ ๔ สายหลัก ให้ได้มาตรฐาน สะดวก สะอาด เป็น
ระเบียบปลอดภัยครบถ้วนทั้งระบบไฟฟ้า การสื่อสาร ตลอดจนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์การ พัฒนาการเมือง การบริหาร	โครงการประชุม ประชาคมท้องถิ่น	20,000	1. เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วม กำหนดแนวทางในการ พัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล 2. เพื่อรับฟังความ คิดเห็น ปัญหาและ ความต้องการจาก ประชาชนและ หน่วยงาน/องค์กรที่ เกี่ยวข้อง	ร้อยละของจำนวนโครงการที่ได้รับการ บรรจุในแผนพัฒนาต่อจำนวนโครงการ ทั้งหมดที่เสนอในเวทีประชาคมไม่น้อย กว่าร้อยละ 80	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมเป็นไปตาม หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0816.2/ ว 0600 ลงวันที่ 29 ม.ค. 59 และ มท 0810.3/ว 6247 ลงวันที่ 3 พ.ย.62 ที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของประกาศสัดส่วนการประชุม 60 ประชาคมและหากไม่ถึงร้อยละ 60 สามารถดำเนินการประชุมได้ แต่ต้องไม่ น้อยกว่าร้อยละ 20

ลงชื่อ..........
(นายสมยศ วิเชียรชาติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สำนักปลัด
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
RO01	ยุทธศาสตร์ของ หน่วยงานกำหนด	ปรับปรุงระบบ บริหารงานบุคคล	-	เพื่อให้สามารถพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มี ความรับผิดชอบ มี ภาวะอัตรากำลัง ทดแทน รองรับการบริหาร จัดการที่ดีของ องค์กร	มีกลยุทธ์ในการ บริหารทรัพยากร บุคคลสำหรับ หน่วยงาน และ / มี แผนพัฒนาบุคลากร ขององค์กร 1 เล่ม	มีการจัดวางกล ยุทธ์การบริหาร ทรัพยากรบุคคล / จัดทำแผนพัฒนา บุคลากรขององค์กร

ลงชื่อ.....
(นายสมยศ วิเชียรชาติ)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ สำนักปลัด

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ของ หน่วยงานกำหนด	ปรับปรุงระบบ บริหารงานบุคคล	-	เพื่อให้สามารถพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มี ความรับผิดชอบ มี ภาวะอัตรากำลัง ทดแทน รองรับการ บริหารจัดการที่ดีของ องค์กร	มีกลยุทธ์ในการ บริหารทรัพยากร บุคคลสำหรับ หน่วยงาน และ /มี แผนพัฒนาบุคลากร ขององค์กร 1 เล่ม	มีการจัดวางกล ยุทธการบริหาร ทรัพยากรบุคคล / จัดทำแผนพัฒนา บุคลากรขององค์กร

ลงชื่อ.....

(นายสมยศ วิเชียรชาติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองคลัง

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การ พัฒนาด้านการบริหาร จัดการบ้านเมืองที่ดี	โครงการปรับปรุงการ จัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน	-	เพื่อเพิ่มรายได้ในการ จัดเก็บภาษีในพื้นที่ องค์การบริหารส่วน ตำบลนาโเส่ได้อย่าง ครอบคลุมครบถ้วน และเพื่อพัฒนา ศักยภาพการจัดบริการ สาธารณะในการรับ ชำระภาษีให้แก่ ประชาชน	มีการจัดเก็บภาษีใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	มีโปรแกรมแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน ใช้ในการจัดเก็บ ภาษี ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ.....

(นางสุพัตตา กาลจักร์)

เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโปลี กองช่าง

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน (ระบุยุทธศาสตร์ของ หน่วยงานกำหนด)	โครงการก่อสร้าง ถนนคอนกรีตเสริม เหล็ก บ้านนาซิม หมู่ ที่ 6 (จากบ้านนาย สังวร - นานาสู่พิศ)	388,880	เพื่อแก้ปัญหาการ คมนาคมและการ ขนส่งสินค้าทางการ เกษตรในพื้นที่	ระยะเวลาการ ก่อสร้าง ถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก ตามรูปแบบรายการ และสัญญา	ก่อสร้าง ถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก แล้วเสร็จตามรูปแบบ รายการและสัญญา จำนวน 1 เส้นทาง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลงชื่อ.....

(นายพนมศักดิ์ สัมมันตะ)

นายช่างโยธาดำเนินงาน รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองช่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองการศึกษา
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ที่ การพัฒนาด้าน คุณภาพชีวิต (ระบุมยุทธศาสตร์ของ หน่วยงานกำหนด)	โครงการแข่งขันกีฬา องค์การบริหารส่วน ตำบลนาโเส ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568	160,000	เพื่อส่งเสริมสุขภาพ สร้างความสมาน สามัคคี และป้องกัน การแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในพื้นที่	ร้อยละของประชาชน ในกลุ่มเป้าหมายที่ เข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยไม่ต่ำ กว่าร้อยละ 70 และ จำนวนประเภทของ กีฬาที่จัดการแข่งขัน	ประชาชนเข้าร่วมการ แข่งขันกีฬาประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 70% ของ กลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด และจัดการ แข่งขันกีฬาได้ไม่น้อย กว่า 3 ประเภทกีฬา

ลงชื่อ.....

(นางสาวปราณี ภูทองเมฆ)

นักวิชาการศึกษำำนานการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองการศึกษา

กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสีย	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การ พัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิต (ระบุมยุทธศาสตร์ ตามที่หน่วยงาน กำหนด)	โครงการจัดงาน วันเด็กแห่งชาติ	25,000	เพื่อให้การจัด กิจกรรมมีความ เรียบร้อยเป็นไปตาม กำหนดการแสดง	ร้อยละความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยไม่น้อยกว่า ร้อย ละ 80	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมี ความพึงพอใจใน ระดับดีมาก ไม่น้อย กว่า ร้อยละ 80

ลงชื่อ.....

(นางสาวปาริณี ภูทองเมฆ)

นักวิชาการศึกษาศึกษาชำนาญการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองสวัสดิการสังคม
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อบท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์การ พัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิต	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และ ผู้ด้อยโอกาส	50,000	เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้ มีความสุขในวัย สูงอายุ	ความพึงพอใจของ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วม โครงการร้อยละ 80	จำนวนผู้สูงอายุที่ สมัครเข้าร่วม โครงการมีความพึง พอใจร้อยละ 80

ลงชื่อ.....
(นางสาวต้นสนีย์ คอแก้ว)

ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัสความเสี่ยง	(4) ยุทธศาสตร์ที่ รับผิดชอบ	(5) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(6) งบประมาณ (บาท)	(7) วัตถุประสงค์	(8) ตัวชี้วัด	(9) เป้าหมาย
R001	ยุทธศาสตร์ ส่งเสริม และพัฒนาาระบบสุข ภาวะชุมชน เพิ่ม พื้นที่ป่าชุมชน ป่า ครอบครัว อนุรักษ์ พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	โครงการป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้า	40,000	เพื่อป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้า	ฉีดวัคซีนป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้าภายในเขตตำบล นาโเส ครอบคลุม 80	ฉีดวัคซีนป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้าภายในเขตตำบล นาโเส ครอบคลุม 80

ลงชื่อ.....

(นายพิทักษ์ ธนาคุณ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สำนักงานปลัด
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองต่อความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส ๒

(3) รหัส ความ เสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	โครงการ ประชุม ประชาคม ท้องถิ่น	1. เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมกำหนด แนวทางในการ พัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบล 2. เพื่อรับฟังความ คิดเห็น ปัญหาและ ความต้องการจาก ประชาชนและ หน่วยงาน/องค์กร ที่เกี่ยวข้อง	งาน วิเคราะห์ นโยบาย และแผน	1. จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมน้อยกว่า ร้อยละ 60 ทำให้การนำเสนอ ปัญหาและข้อเสนอแนะจำนวน น้อยไม่ครอบคลุมทุกปัญหาที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ 2. องค์กรไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการได้ 3. การนำเสนอกิจกรรม/โครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่และ นำเสนอโครงการที่มีงบประมาณ สูงกว่าสถานะทางการคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบล	O L T	4	3	12	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุม ความเสี่ยง

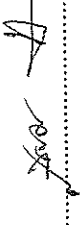
ลงชื่อ.....

(นายสมยศ วิเชียรชาติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ สำนักปลัด
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	โครงการฝึกอบรม อาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือน	เพื่อช่วยเหลือ สาธารณภัยใน เขตพื้นที่	จพ.ง. ป้องกันฯ	1. ประชากร ที่มาฝึกอบรม ไม่ถึงร้อยละ 2 ของ ประชากร 2. ประชากร ไม่สามารถ ฝึกอบรมได้ ครบตาม หลักสูตรที่ กำหนด	○	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง

ลงชื่อ.....

(นายสมยศ วิเชียรชาติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส สำนักงานปลัด
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อบท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	ปรับปรุงระบบ บริหารงาน บุคคล	เพื่อให้สามารถ พัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มี ภาวะอัตรากำลัง ทดแทน รองรับ การบริหารจัดการที่ดี ขององค์กร	กองการ เจ้าหน้าที่	1.ขาด แผนพัฒนา บุคลากร 2.พนักงาน ขาด ความรู้ ความเข้าใจ ในงานที่ ปฏิบัติตาม ตำแหน่ง	○	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง

ลงชื่อ.....

(นายสมยศ วิเชียรชาติ)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองคลัง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส 2

(3) รหัส ความ เสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
	โครงการ ปรับปรุงการ จัดทำแผนที่ ภาษีและ ทะเบียน ทรัพย์สิน	เพื่อเพิ่มรายได้ใน การจัดเก็บภาษี ในพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบล นาโเส่ได้อย่าง ครอบคลุม ครบถ้วน และ เพื่อพัฒนา ศักยภาพการ จัดบริการ สาธารณะในการ รับชำระภาษี ให้แก่ประชาชน	กองคลัง องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส่	-ขาดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการจัดทำโครงการ โดยตรง -ขาดงบประมาณในการ ดำเนินงานตามโครงการ -ฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำ แผนที่ภาษียังไม่เป็น ปัจจุบัน -ขาดความร่วมมือจากของ ที่ดินและผู้ประกอบการใน พื้นที่เทศบาลตำบล -ขาดครุภัณฑ์เครื่องพีวเตอร์ ที่มีคุณสมบัติรองรับระบบ LTAX ๓๐๐๐ ในการจัดทำ แผนที่ภาษี -ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ตามโครงการเช่น มีถือ	O T R	4	5	20	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุมความ เสี่ยง

[illegible]

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

(นางสุพรรณดา กาสจักร์)

เจ้าพนักงานพิสดำเนินงาน รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองคลัง

ผู้อำนวยการกองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองช่าง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
ROC1	โครงการก่อสร้าง ถนนคอนกรีต เสริมเหล็ก บ้าน นาซึ่ม หมู่ที่ 6 (จากบ้านนาย สังวร -นายนายสุ พิศ)	เพื่อ แก้ปัญหา การ คมนาคม และการ ขนส่งสินค้า ทางการ เกษตรใน พื้นที่	กองช่าง อบต.นาโเส่	1.การก่อสร้าง ถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก ไม่ สามารถดำเนินการได้แล้ว เสร็จตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ในสัญญา ก่อสร้าง 2.การก่อสร้าง ถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก ไม่ เป็นไปตามมาตรฐานที่ องค์การบริหารส่วนตำบล นาโเส่กำหนด 3.มีสภาพแวดล้อมที่ ควบคุมไม่ได้ เป็น	O R	4	5	20	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุมความ เสี่ยง

					อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการก่อสร้าง เช่น สภาพอากาศไม่เหมาะสมกับการดำเนินการก่อสร้างขณะนั้น 4. ผู้รับเหมาก่อสร้างมุ่งเน้นผลกำไรมากเกินไป ทำให้วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างไปเป็นไปตามมาตรฐานงานช่วงนั้น 5. คณะกรรมการตรวจรับไม่บริหารสัญญาตามอำนาจหน้าที่เนื่องจากขาดความเข้าใจในการบริหารสัญญา 6. ขาดควบคุมงานก่อสร้าง มีอัตราค่าจ้างไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องควบคุมการก่อสร้าง				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ลงชื่อ.....

(นายพนมศักดิ์ สีมันตะ)

นายช่างโยธาชำนาญงาน รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองช่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองการศึกษา
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	โครงการแข่งขัน องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568	เพื่อส่งเสริม สุขภาพ สร้าง ความ สามัคคี และ ป้องกัน การ แพร่ ระบาดของ ของ ยาเสพติด ในพื้นที่	กองการศึกษา องค์การ บริหาร ส่วน ตำบลนาโเส	1.ประชาชน เข้าร่วมการ แข่งขันกีฬา ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2568 ไม่ครบถ้วน ตาม กลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนด 2.การจัดการ แข่งขันกีฬา มีการแข่งขัน น้อยกว่า 3 ประเภทกีฬา 3.การจัดการ แข่งขันกีฬา	○	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองการศึกษา
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
RO01	โครงการจัดงาน วันเด็กแห่งชาติ	เพื่อให้การ จัดกิจกรรม มีความ เรียบร้อย เป็นไปตาม กำหนดการ แสดง	กองการศึกษา	การเปลี่ยนแปลง รายละเอียดการ จัดการแสดงทำ ให้เกิดความ ล่าช้าไม่เป็นไป ตามกำหนดการ แสดงส่งผลต่อ ความน่าเชื่อถือ และภาพลักษณ์ ขององค์กร	O R	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง

ลงชื่อ.....
2568

(นางสาวปราณี ภูทองเมฆ)
นักวิชาการศึกษานโยบายการ รักษาวิชาการแทน
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโละ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ ปส 2

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อบท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้พิการ	เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ผู้ พิการ และ ผู้ด้อยโอกาส ให้มีความสุข ในวัยสูงอายุ	กอง สวัสดิการ สังคม	1. จำนวนผู้สูงอายุที่มา สมัครเข้าร่วมโครงการ มีจำนวนมากกว่า กลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2. ผู้สูงอายุมีจำนวน มากกว่า 800 คน อบท.ไม่ สามารถจัดโครงการให้ ได้ครบทุกคน	○	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุมความ เสี่ยง

ลงชื่อ.....

(นางสาวคันนีย์ คอแก้ว)

ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) วัตถุประสงค์	(6) ผู้รับผิดชอบ	(7) ความเสี่ยง	(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) คะแนน โอกาส	(10) คะแนน ผลกระทบ	(11) คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (9) x (10)	(12) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
R001	โครงการป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า	ยุทธศาสตร์ ส่งเสริมและพัฒนา ระบบสุขภาพ ชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่า ชุมชน ป่า ครอบครัว อนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม	1. เพื่อป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้า 2. ฉีดวัคซีนป้องกัน และ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้าภายในเขตตำบล นาโเส่	○	4	3	12	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง

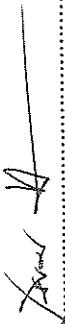
ลงชื่อ.....
(นายพิทักษ์ ธนาคุณ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ สำนักปลัด
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ ปส ๓

(3) รหัส ความ เสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการ ประชุม ประชาคม ท้องถิ่น	1.จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม น้อยกว่าร้อยละ 60 ทำให้ การนำเสนอปัญหาและ ข้อเสนอแนะจำนวนน้อย ข้อเสนอบคลุมทุกปัญหาที่ เกิดขึ้นในพื้นที่ 2. องค์กรไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการ ได้ 3.การนำเสนอกิจกรรม/ โครงการ ไม่อยู่ในอำนาจ หน้าที่และนำเสนอ โครงการที่มีงบประมาณ สูงกว่าสถานะทางการคลัง	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุมความ เสี่ยง	งานวิเคราะห์ นโยบายและ แผน	- การควบคุมการจัดทำ เอกสารการแสดงถึง อำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วน ตำบล โดยแยกให้ ชัดเจนว่า กิจกรรม/ โครงการใด สามารถ ดำเนินการได้หรือไม่ อยู่ ในอำนาจหน้าที่หรือไม่ โดยแสดงไว้อย่างชัดเจน ให้มีขนาดใหญพอที่ ประชาชนได้เห็นและ อ่านเข้าใจ รวมถึง สถานะทางการคลังที่	ร้อยละของ จำนวน โครงการที่ได้รับ การบรรจุใน แผนพัฒนาต่อ จำนวน โครงการ ทั้งหมดที่เสนอ ในเวที ประชาคมไม่ น้อยกว่าร้อยละ 80	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	การประชุม การบันทึก รายงานการ ดำเนินงาน การจัดทำแผน ประชาคม

		ขององค์การบริหารส่วน ตำบล			สามารถดำเนินการได้ ในระดับใด				
--	--	------------------------------	--	--	---------------------------------	--	--	--	--

ลงชื่อ.....

(นายสมยศ วิเชียรชาติ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ สำนักปลัด
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ ปส ๓

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการฝึกอบรม อาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือน	1. ประชากร ที่มาฝึกอบรม ไม่ถึงร้อยละ 2 ของประชากร 2. ประชากรไม่ สามารถมา ฝึกอบรมได้ ครบตาม หลักสูตรที่ กำหนด	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง	จพ.น. ป้องกันฯ	1.เชิญประชุม หรือสร้าง ความรู้ความ เข้าใจให้กับ อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนที่มีอยู่ ให้มีความรักใน การปฏิบัติ หน้าที่เป็น อาสาสมัครเพื่อ ช่วยเหลือสังคม 2.เปิดรับสมัคร อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนเพิ่ม	ร้อยละของ ประชากรที่ ฝึกอบรม อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่าย พลเรือน เพิ่มเติมได้ร้อยละ 2 ของ ประชากร	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	1.รายงานการ ประชุมหรือ การสร้าง ความรู้ความ เข้าใจให้กับ อาสาสมัคร ป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนที่ มีอยู่ 2. ติดตามผล การรับสมัคร อาสาสมัคร ป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน เพิ่ม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ สำนักปลัด
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส ๓

(5) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	ปรับปรุงระบบ บริหารงานบุคคล	1.ขาด แผนพัฒนา บุคลากร 2.พนักงานขาด ความรู้ความ เข้าใจ ในงานที่ ปฏิบัติตาม ตำแหน่ง	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง	กองการ เจ้าหน้าที่	การสร้างระบบ ควบคุมภายใน ที่ดีเพื่อส่งเสริม ความรู้ ความสามารถ ให้กับพนักงาน ดังนี้ 1.ประชุม ซักซ้อมแนวทาง วิธีการ ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับ บริหารงาน บุคคลให้ทุก ส่วนราชการ ได้รับทราบ	มีกลยุทธ์ในการ บริหาร ทรัพยากร บุคคลสำหรับ หน่วยงาน และ /มีแผนพัฒนา บุคลากรของ องค์กร 1 เล่ม	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	1.รายงานการ ประชุม ซักซ้อม แนวทาง วิธีการ ปฏิบัติงาน 2.ติดตามการ ประชาสัมพันธ์ ประกาศ และ แนวทางการ บริหารงาน บุคคล

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโละ กองคลัง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส 3

(3) รหัส ความ เสี่ยง	(4) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความ เสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการรายงาน
	โครงการ/ ปรับปรุงการ จัดทำแผนที่ ภาษีและ ทะเบียน ทรัพย์สิน	-ขาดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการ จัดทำโครงการโดยตรง -ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ตามโครงการ -ฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนที่ ภาษียังไม่เป็นปัจจุบัน -ขาดความร่วมมือจากของที่ดินและ ผู้ประกอบการในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล -ขาดความรู้เกณฑ์เครื่องฟิวเตอร์ ที่มี คุณสมบัติรองรับระบบ LITAX ๓๐๐๐ ในการจัดทำแผนที่ภาษี -ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานตามโครงการเช่น มีมือถือ กล้อง ฯลฯ เพื่อจัดเก็บข้อมูลและ ค้นหาพิกัดของข้อมูล	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุม ความ เสี่ยง	กองคลัง องค์การ บริหารส่วน ตำบลนาโละ	๑.จัดอบรมให้ความรู้ หรือให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเข้ารับการ อบรม เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ๒.จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ เพียงพอต่อการดำเนินงานจัดทำ แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ๓.กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ออกคำสั่งมอบหมายให้มี เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงาน โดยตรงตามโครงการแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน ๔.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ได้รับทราบ เพื่อมีฐานข้อมูล ถูกต้องและเป็นปัจจุบันทันต่อ	มีการจัดเก็บ ภาษี ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	ตาม ระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	1.รายงานผลการจัด อบรม 2.การตั้งงบประมาณ 3.คำสั่งมอบหมายงาน 4.แผนประชาสัมพันธ์ 5.การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์

					การบันทึกข้อมูลระบบ โปรแกรม LTAX ๓๐๐๐ ๕. จัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น และเพียงพอต่อการใช้งานในการ จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ กล้อง โทรศัพท์มือถือ เพื่อใช้ในการ ค้นหาพิกัดของที่ดิน ที่ถูกต้อง ชัดเจน			
--	--	--	--	--	--	--	--	--

ลงชื่อ.....

(นางสุพัตตา กาลจักร์)

เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองช่าง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการก่อสร้าง ถนนคอนกรีตเสริม เหล็ก บ้านนาซึ่ม หมู่ที่ 6 (จากบ้าน นายสังวร - นายน สุพิศ) ตำบลนาโเส่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	1. ก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็กไม่ สามารถดำเนินการได้ แล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในสัญญาก่อสร้าง 2. ก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็กไม่ เป็นไปตามมาตรฐาน ท้องที่การบริหารส่วน ตำบลนาโเส่กำหนด 3. มีสภาพแวดล้อมที่ ควบคุมไม่ได้ เป็น อุปสรรคที่เกิดขึ้น ระหว่างการก่อสร้าง เช่น สภาพอากาศไม่	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง	กองช่าง องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส่	1. จัดอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับ หลักการตรวจ รับงานจ้าง ให้กับเจ้าหน้าที่ พนักงาน องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส่ และช่างผู้ ควบคุมงาน ก่อสร้าง หรือให้ พนักงานเข้ารับ การฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนองค์ ความรู้	ระยะเวลา ก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริม เหล็กตาม รูปแบบรายการ และสัญญา	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	1. รายงานผล การฝึกอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับ หลักการตรวจ รับงานจ้าง 2. แผนการ ปฏิบัติงาน และจัดทำผัง การควบคุม งานก่อสร้าง

	เหมาะสมกับการดำเนินการก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้าง ขณะนี้ 4.ผู้รับเหมาก่อสร้าง มุ่งเน้นผลกำไรมาก เกินไปทำให้วัสดุที่ใช้ ในการก่อสร้างไป เป็นไปตามมาตรฐาน งานช่วงนั้น 5.คณะกรรมการ ตรวจรับไม่บริหาร สัญญาตามอำนาจ หน้าที่เนื่องจากขาดรู้ ความเข้าใจในการ บริหารสัญญา 6.ช่างควบคุมงาน ก่อสร้างมีอัตราค่าจ้าง ไม่เพียงพอกับปริมาณ งานที่ต้องควบคุมการ ก่อสร้าง				2.ปิดประกาศ ประชาสัมพันธ์ แจ้งเวียน ระเบียบฯ ข้อ กฎหมาย ที่ เกี่ยวข้องกับ การตรวจรับ การจ้าง ให้เป็น ปัจจุบัน 3.ช่างควบคุม งานกำหนด แผนการ ปฏิบัติงาน และ จัดทำผังการ ควบคุมงาน ก่อสร้างไว้ให้ ครอบครัวกับ ปริมาณ งานที่มีอยู่จริง เพื่อลดปัญหา ในการ ปฏิบัติงาน ควบคุมงาน ก่อสร้างของ	
--	--	--	--	--	---	--

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส กองการศึกษา
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
RC01	โครงการแข่งขันกีฬาสี การแข่งขันกีฬาสี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	1.ประชาชนเข้า ร่วมการแข่งขัน กีฬาสีประจำปี งบประมาณ 2568 ไม่ครบถ้วนตาม กลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนด 2.การจัดการ แข่งขันกีฬา มี การแข่งขันน้อย กว่า 3 ประเภท กีฬา 3.การจัดการ แข่งขันกีฬา ขาดอุปกรณ์ที่ ใช้ในการ จัดการแข่งขัน	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง	กองการศึกษา องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโเส	1.มอบหมาย เจ้าหน้าที่ และ คณะทำงานให้ เป็นผู้รับผิดชอบ โครงการแข่งขัน กีฬาสี พร้อม กำหนดขั้นตอน ในการ ดำเนินงาน , กำหนดความ เสี่ยงหรือปัญหา อุปสรรคและกล ยุทธ์หรือวิธีการ แก้ไขปัญหา อุปสรรคในการ ดำเนินงาน เพื่อ	ร้อยละของ ประชาชนใน กลุ่มเป้าหมายที่ เข้าร่วมการ แข่งขันกีฬา ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 โดย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และ จำนวนประเภท ของกีฬาที่ จัดการแข่งขัน	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	1.ติดตามการ ดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่ และ คณะทำงาน 2. กำหนดการ แข่งขันกีฬา 3. ผลการ ประชุมการ ดำเนินงานใน การจัดการ แข่งขันกีฬา

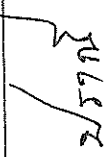
[illegible]

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองการศึกษา
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ ปส 3

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการจัดงาน วันเด็กแห่งชาติ	การ เปลี่ยนแปลง รายละเอียด การจัดการ แสดงทำให้เกิด ความล่าช้าไม่ เป็นไปตาม กำหนดการ แสดงส่งผลต่อ ความน่าเชื่อถือ และภาพลักษณ์ ขององค์กร	นำไปสู่การลด และควบคุม ความเสี่ยง	กองการศึกษา	การควบคุม - ชักซ้อมการ แสดงก่อนการ จัดกิจกรรม	ร้อยละความพึง พอใจของ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม โดยไม่ น้อยกว่า ร้อย ละ 80	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	รายงานผล การประชุม เตรียมความ พร้อมก่อน การจัด กิจกรรม

ลงชื่อ.....

(นางสาวปราณี ฤกษ์งาม)

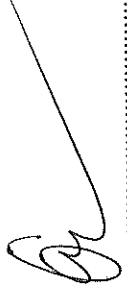
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ไล่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส 3

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความ เสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพ ชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ พิการ และ ผู้ด้อยโอกาส	1. จำนวน ผู้สูงอายุที่มา สมัครเข้าร่วม โครงการมี จำนวนมากกว่า กลุ่มเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ 2. ผู้สูงอายุมี จำนวนมากกว่า 800 คน อปท. ไม่สามารถจัด โครงการให้ได้ ครบทุกคน	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุมความ เสี่ยง	กองสวัสดิการ สังคม	1.อปท.ตั้ง คณะกรรมการเพื่อ กำหนดคุณสมบัติของ ผู้สูงอายุที่มีสิทธิสมัคร เข้าร่วมโครงการ 2. ประชาสัมพันธ์ เกณฑ์การคัดเลือก และคุณสมบัติที่ กำหนดให้ผู้สูงอายุ รับทราบโดยทั่วถึงกัน	จำนวนผู้สูงอายุ ที่สมัครเข้าร่วม โครงการมีความ พึงพอใจร้อยละ 80	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	การประชุม และรายงาน การประชุม ของ คกก. รายงานผล การประชุม สัมพันธ์ และ แผนการ ประชาสัมพันธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวคันสนีย์ คอแก้ว)

ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบ บส 3

(3) รหัส ความเสี่ยง	(4) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(5) ความเสี่ยง	(6) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(7) ผู้รับผิดชอบ	(8) วิธีการจัดการความ เสี่ยง	(9) ตัวชี้วัด	(10) ระยะเวลา ดำเนินการ	(11) วิธีการติดตาม และการ รายงาน
R001	โครงการป้องกัน และควบคุมโรคพิษ สุนัขบ้า	1. เพื่อป้องกัน และควบคุมโรค พิษสุนัขบ้า 2. ฉีดวัคซีน ป้องกันและ ควบคุมโรคพิษ สุนัข บ้าภายในเขต ตำบล นาโเส่	นำไปสู่การ ลดและ ควบคุมความ เสี่ยง	กองสวัสดิการ สังคม	1. เพื่อป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัข บ้า 2. ฉีดวัคซีนป้องกัน และควบคุมโรคพิษ สุนัขบ้าภายในเขต ตำบลนาโเส่	ฉีดวัคซีน ป้องกันและ ควบคุมโรคพิษ สุนัข บ้าภายในเขต ตำบล นาโเส่ ร้อยละ 80	ตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ใน แผนการ ดำเนินงาน	การประชุม และรายงาน การประชุม ของ คกก. รายงานผล การประชา สัมพันธ์ และ แผนการ ประชาสัมพันธ์

ลงชื่อ.....

(นายพิทักษ์ ธนาคุณ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส่ รักษาการแทน
 ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

